

Ivan Martinac se vratio kući

Kako svjedočiti o bilo kome tko više nije od ovoga svijeta? Ne reče li Miljković: "...Granice u kojima živimo nisu granice u kojima umiremo?" A Martinac nije bilo tko, nego jedan od onih vrlo rijetkih koji misli, riječi i djela umiju uskladiti tako primjerno da ih je razložno nazvati pravednicima. Koliko takvi vrijede znamo iz Biblije: zbog samo deset pravednih Bog bi poštadio dva cijela grada. Zvanjem arhitekt, po vokaciji filmski redatelj i pedagog, po najvišim dosezima i pjesnik, Martinac se čitavog života držao jednog jedinog gesla: onog benediktinskog, svjetovno preinačenog u "labora et ora".

Zaslužio je i dobio vrhunske nagrade, ali se nikada nije pomirio s činjenicom da nagrade u pravilu odlaze onima s čijom se nedosljednosti kritičari mogu intimizirati. Bio je osamljen. Kad se razbolio i kada izabranica nije došla na vrijeme u posjet, otpravio ju je poput Hasanage... Nakon toga je ponekom prijatelju i prijateljici dopuštao da mu pomažu... Ustvari, pouzdana dokaza da je Ivan Martinac znao kako na ovom svijetu osim njega postoji još ljudi - nema. No teško da bi se u čitavoj povijesti Splita moglo naći ikoga tko je sav svoj vijek proživio tako nesebično kao Ivan Martinac.

Razgovarali smo jednom o jednoj tanjoj knjižici "Život nakon života". Moody tamo izvještava da svi koji su se vratili iz kliničke smrti tvrde kako "gore" - nema sunca! A neusporedive boje? Odatle što sve iz sebe svijetli. Suglasili smo se da se hijerarhija svjetova najlakše da shvatiti iz prirode njihova svjetla: mračni donji, srednji, naš, kome za svjetlost treba Sunce, i viši, u kome bi sve iz sebe svijetlilo. U najboljim svojim trenucima Ivan je ne samo iz sebe svijetlio nego bi i onome tko je pokraj njega znao šutjeti, pomagao da svijetli i sam. Lijepo je nadbiskup Marin Barišić svoje nadgrobovno slovo Ivanu Martincu počeo riječima: "Sretan Uskrs!"